

Lausunto luonnoksesta Kansalliseksi metsästrategiaksi

Kaupunginhallitus 14.11.2022 § 233
546/00.01.07/2022

Valmistelija Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa Kansallisen metsästrategia 2035:n luonnoksesta. Kansallinen metsästrategia 2035 (KMS2035) on lakisääteinen metsäohjelma, joka ohjaa Suomen metsäpolitiikkaa.

Tausta

Nykyisen Kansallisen metsästrategian (KMS2025) uudistamisen taustalla on metsäalan toimintaympäristön nopea muutos sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Strategialuonnoksessa on otettu entistä ajanmukaisemmin huomioon kokonaisvaltainen kestävä kehitys sekä metsien merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa.

KMS2035-luonnos on laadittu asiantuntijatyönä laajasti osallistavassa prosessissa. Valmistelun kuluessa on järjestetty useita työpajoja, kyselyjä, seminaareja ja keskustelutilaisuuksia eri sidosryhmille. Metsästrategiatyötä on tuettu useilla tutkimus- ja selvityshankkeilla.

Kansallinen metsästrategia on yhteensovittava elinkeinostrategia, jossa otetaan niin ihminen, ympäristö kuin talous huomioon. Strategialla on liittymäkohtia useisiin kansainvälisiin ja kansallisiin strategioihin ja ohjelmiin.

Tavoitteet

Kansallinen metsästrategia 2035:n visio on tavoitella kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille. Metsästrategia rakentuu neljästä strategisesta päämäärästä, jotka muodostavat yhdessä kokonaisuuden.

Päämäärät

- Suomi on kilpailukykyinen toimintaympäristö uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla.
- Metsät ovat aktiivisessa, kestävässä ja monipuolisessa käytössä.
- Vahvistamme metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä.
- Vahvistamme tiedolla johtamista ja osaamista metsäalalla.

Metsästrategian toimenpanoa varten on laadittu hankesalkku, jossa kuvataan keskeisimmät toimenpiteet päämäärien ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Metsästrategian laadinta on edennyt vuoden 2022 vaiheittain. Lausuntopyyntövaiheessa kerätään näkemyksiä strategian viimeistelytyöhön.

Linkki

<https://mmm.fi/kms> - Metsästrategian uudistus – Kansallinen metsästrategia 2035 (KMS2035)

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Oriveden kaupunki esittää lausuntonaan Kansallisen metsästrategian luonnoksesta seuraavaa:

Esitetty visio, strategiset päämäärät ja tavoitteet ovat hyviä ja edistävät asetettua tavoitetta edistää metsien hyvinvointia. Hankesalkku on myös pääosin hyvä, siinä panostetaan kasvuun ja uudistumiseen.

Toimintaympäristö

- Megatrendit on kuvattu varsin yleisellä tasolla. Globaalin kehityksen yhteys Suomen metsäsektorin toimintaedellytyksiin ei aina ole selvä.
- Toimintaympäristö on muuttunut voimakkaasti Ukrainan sodan ja sen vaikutusten myötä. Ukrainan sodan vaikutus kotimaan huoltovarmuuteen ja kotimaan metsien ja puuhuollon merkitys sekä raaka-aineena että energiantuotannossa pitäisi huomioida.
- Metsätalouden ja metsäteollisuuden merkitystä taloudelle, työllisyydelle ei ole kuvattu. Jää epäselväksi, mikä on metsätalouden ja -teollisuuden merkitys suhteessa luonnontuotealaan ja metsien virkistyskäyttöön.
- Metsänomistusrakenne (yksityinen metsänomistus) ja metsänomistajien päätösvallan merkitys on jäänyt liian vähälle painotukselle suhteessa tavoitteisiin.

Hankesalkku ja kärkihankkeet

- Riittävätkö metsien kasvua ja metsänhoitoa tukevat toimenpiteet?
- Metsien saavutettavuuden osalta kannattaa kiinnittää huomiota myös laajemmin metsätaloutta palvelemaan infraan: alempiasteiseen tieverkkoon, terminaaleihin ja logistiikan kehittämiseen.
- Monimuotoisuutta ja muita ympäristöhyötyjä koskevat toimenpiteet kohdistetaan talousmetsiin, mikä on onnistunut rajaus. Talousmetsien luonnonhoidon tavoitteet tulee asettaa Kansallisessa metsästrategiassa – ei biodiversiteettistrategiassa.
- Positiivista on, että monimuotoisuuden turvaamisessa painotetaan vapaaehtoisuuteen perustuvia keinoja (METSÖ- ja Helmi-ohjelmat sekä markkinaehtoiset keinot kuten Luontoarvot.fi).
- Esitetty maisematason suunnittelu herättää kysymyksiä. Myös tilarajojen yli menevä suunnittelu pitää perustua maanomistajien vapaaehtoiseen osallistumiseen.
- Metsiä koskeviin EU-aloitteisiin pyritään vaikuttamaan ennakoivasti. Tätä olisi vielä syytä vahvistaa ja kuvata selkeämmin, miten nopea kannanmuodostus tapahtuu ja metsäsektorin toimintaedellytykset turvataan. Tavoitteena on varmistaa, että Suomella on selkeä yhteinen metsäpolitiikan linja EU päätöksentekoon, joka edistää aktiivista metsien käyttöä
- Hankesalkusta puuttuvat täysin hallinnon sujuvuuden kehittämistä koskevat toimenpiteet. Hankesalkkuun tulee lisätä myös hallinnon ja viranomaistoiminnan kehittäminen, ketteryys ja asiakaslähtöisen palvelun kehittäminen sekä hallinnonalojen välisen yhteistyön ja koordinaation parantaminen.
- Yhteys biotalousstrategian toteuttamiseen puuttuu. Tarvitaan metsäsektorin kehittämisohjelma, joka tukee metsäsektorin investointien edistämistä, perusmetsäteollisuuden toimintojen

vahvistamista, puun käyttöä ja puurakentamisen lisäämistä sekä uuden yritystoiminnan luomista uusien innovaatioiden ja tuotteiden kautta.

Muuta kommentoitavaa

- Ohjelman toteutukseen on varattava riittävä julkinen rahoitus.
- Metsätalouden merkitys kaupungin elinvoimalle ja työllisyydelle merkittävä.
- Yksityismetsänomistajille tarvitaan kannusteita aktiiviseen hoitoon ja käyttöön.
- Monipuolinen metsäelinkeinojen kehittäminen ja kestävyys eri ulottuvuuksien huomioon ottaminen
- Infra, tiet, metsien saavutettavuus, logistiikka ja tiestö turvaa laajemminkin maaseudulla palveluiden saavutettavuutta, virkistyskäyttöä ja pelastustoimea.
- Päätösvalta lähellä – metsiä koskevat päätökset tehtävä Suomessa (vaikutettava EU-päätöksentekoon niin, että alueiden erilaisuus voidaan ottaa huomioon)
- Kannustava investointiympäristö, jotta voidaan luoda uutta yritystoimintaa, työpaikkoja.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että vs. kaavoituspäällikkö Tea Jylhä oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Jakelu

Maa- ja metsätalousministeriö, kirjaamo

Otteen oikeaksi todistaa Orivedellä

14.11.2022

Helena Lappi
Pöytäkirjanpitäjä

Oriveden kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Kaupunginhallitus

§ 233

14.11.2022

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 233

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (kVhL 50 § 2 mom.
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)